metropool
regioamsterdam

Retouradres: Strawinskylaan 1779, 1077 XX Amsterdam

College B&W – en in bijzonder de portefeuillehouder
Economie

Datum	2 december 2020
Kenmerk	MRA/EZ/2020 - 006
Behandeld door	Johan Bos, Martin Bekker, 06 31924103, m.bekker@amsterdam.nl
Onderwerp	ROM MRA-NHN / Invest MRA

Geacht College,

Met deze brief willen wij u informeren over de recente ontwikkelingen in het dossier Invest-MRA. Wij beschrijven eerst de aanleiding voor het oprichten van Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM). Daarna noemen we de uitgangspunten van een ROM voor onze regio. Vervolgens noemen we kort de ontwerpvoorwaarden van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) voor een ROM.

Er zijn twee bijlagen:
- Wat maakt een ROM?
- Uitwerking basis-ROM

Samenvatting
De afgelopen tijd is er in de regio hard gewerkt aan de totstandkoming van Invest-MRA. Recent is afgesproken om het ontwerp voor Invest-MRA direct door te ontwikkelen tot een Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM). Hiermee sluit de regio aan op het landelijk netwerk van ROM's, kan een bredere groep bedrijven in onze regio ondersteund worden en beschikken we over een organisatie die rijksregelingen kan uitvoeren. In de beoogde ROM zal ook het ministerie van EZK participeren. Tegelijkertijd blijven de belangrijke uitgangspunten van Invest-MRA – focus op de verduurzaming van onze economie – ook in de ROM recht overeind.

Om te kunnen spreken van een ROM zouden er ten opzichte van het aanvankelijke ontwerpvoorstel Invest-MRA enkele extra onderdelen toegevoegd moeten worden. Het gaat daarbij in elk geval om de uitvoering van rijksregelingen als de COL (Corona

OverbruggingsLeningen). Verder gaan wij de komende tijd onderzoeken of en hoe de volgende taken daarbij passen:

- verbreden scope voor business development in lijn met de economische prioriteiten voor de regio;
- verbreden scope en ticketsizes van het fonds: een deel van de investeringen kan plaatsvinden binnen alle sectoren uit de economische agenda voor de regio onder voorwaarde dat dit bijdraagt aan de duurzaamheidsdoelen;

Aanleiding
In het Bestuurlijk Overleg (BO) van het platform Economie van vrijdag 2 oktober j.l. is er - op initiatief van de provincie Noord-Holland - uitvoerig gesproken over het doorontwikkelen van het ontwerp Invest-MRA naar een Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM). Geconstateerd is dat een ROM in de gewijzigde omstandigheden logisch en wenselijk is. Directe aanleiding hiervoor vormen ondermeer de recente ervaringen met de uitvoering van rijksregelingen (bijv. Corona-Overbruggingslening (COL) en de positionering van de ROM's als belangrijk instrument in de beleidsuitvoering van het ministerie van EZK.

Deze ontwikkeling geeft de mogelijkheid om als regio in de volle breedte van onze economische stimulering een sprong voorwaarts te maken. We zijn dan optimaal in staat aan te sluiten bij de landelijke en Europese fondsen en overleggen. De mogelijkheden om groen de crisis uit te investeren worden verder vergroot. Het betekent direct een nog grotere impact op behoud en groei van werkgelegenheid.

Staatssecretaris Mona Keijzer heeft recent een brief gestuurd aan alle provincies waarin zij aangeeft € 150 miljoen beschikbaar te stellen voor het versterken van de bestaande fondsen in de ROM's. Dit is bedoeld als crisisherstelmaatregel. Met de oprichting van een ROM voor Noord-Holland kan het 'Noord-Hollandse deel' van deze middelen gebruikt gaan worden.

Uitgangspunten van een ROM voor de MRA en NHN
- De ROM moet duidelijk gepositioneerd worden als een breed instrument voor toekomstige duurzame economische stimulering en als instrument om mee uit de huidige crisis te komen. De budgetten die het Rijk hiervoor beschikbaar stelt zullen via de ROM in onze regio's terecht komen.

- De ROM krijgt daarmee een bredere taak dan het huidige ontwerp van Invest-MRA, zodat aan een belangrijk deel van de criteria van het Rijk wordt voldaan en EZK als aandeelhouder kan toetreden.

- Daarbinnen moet het 'groene fonds' (fonds voor energietransitie en circulaire economie) een stevige verankering krijgen. Deze scope en focus op het landelijke Invest-NL zijn de aanleiding geweest van het traject tot nu toe. Het huidige draagvlak voor deelname – zowel in de Metropoolregio Amsterdam als in Noord-Holland Noord - is voor een groot deel daarop gebaseerd. Dit draagvlak en de door gemeenten gereserveerde middelen willen we behouden voor de ROM.

- Bij de inrichting van de ROM wordt rekening gehouden met bestaande organisaties als Amsterdam Economic Board en Ontwikkelingsbedrijf NHN en fondsen als PDENH en AKEF. Bij dat laatste is het bijvoorbeeld van belang om erop te letten dat de ticketsizes van de verschillende instrumenten goed aansluiten.

- Het is niet vanzelfsprekend dat alle taakgebieden van een 'klassieke ROM' in de organisatie worden ondergebracht. Ten aanzien van de acquisitietaak, in belangrijke mate voor de MRA door amsterdam inbusiness (aib) vervuld, is integratie niet opportuun. Na oprichting van de ROM en een eerste vervolgfase van taakverbreding kan de balans opnieuw worden opgemaakt.

- Om draagvlak in de regio te behouden en aanspraak te kunnen maken op huidige fondsen (zoals Invest-NL) en de € 150 miljoen van EZK voor fondsversterking is het belangrijk tempo te maken. Dit betekent:
  1) Oprichting per 1 juli 2021 van een 'basis-ROM'
  2) Verdere ontwikkeling van deze ROM in de jaren erna – mogelijk verbreding met andere taken en functies.

De basis-ROM zal echter wel een duidelijke markering moeten zijn en moet ook direct aan de slag kunnen om investeringen los te trekken.

Ad1) Het oprichten van een 'basis-ROM' op korte termijn is van belang om de energie en het commitment van nu te behouden. Door het pakken van dit momentum is het mogelijk om de middelen die een aantal gemeenten op dit moment hebben gereserveerd voor Invest-MRA, in te kunnen zetten voor de ROM. Door tempo te maken hebben we bovendien snel een instrument waarmee investeringen kunnen worden gedaan, gericht op duurzaam economisch herstel, en dat uitvoering kan geven aan (herstel)regelingen van het Rijk.

Ad 2): Deze bredere ROM bouwt voort op de basis-ROM. Na oprichting van de basis-ROM wordt onderzocht welke taken en afdelingen, op logische momenten, mogelijk ondergebracht kunnen worden in een brede ROM. Deze verbreding zal ook onderdeel zijn van het gesprek met EZK. Tevens zal de uitwerking hiervan regelmatig besproken worden met de bestuurlijke opdrachtgevers en in het BO Platform Economie.

Ontwerpvoorwaarden voor een ROM vanuit EZK
Er zijn verkennende gesprekken gevoerd met het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) over de uitgangspunten, ambtelijk en bestuurlijk. EZK heeft een positieve grondhouding, deelt de urgentie en erkent dat dit een uniek moment is om met onze regio een stevige organisatie voor de toekomst op te richten. EZK kijkt hierbij ook naar haar eigen standaardcriteria voor een ROM. EZK heeft bijvoorbeeld een voorkeur voor een breder fonds dan het groene fonds in ons ontwerp. In de vervolggesprekken wordt dit nader uitgewerkt. Daarnaast is er een ander tempo van besluitvorming.

EZK zal na besluitvorming in de regio het traject naar Tweede en Eerste Kamer inzetten. Hierdoor is toetreding van EZK op 1 juli 2021 misschien niet haalbaar.

Tenslotte
Voor dit proces zijn 3 bestuurlijk trekkers aangewezen: wethouder Economie Amsterdam Victor Everhardt, gedeputeerde Economie Noord-Holland Ilse Zaal en wethouder Economie Alkmaar Pieter Dijkman. Aan de bestuurlijk trekkers is verzocht om deze operationalisatiefase richting een ROM aan te sturen. Een projectorganisatie van MRA-Bureau, de Amsterdam Economic Board en het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord voert de noodzakelijk praktische werkzaamheden hiertoe uit. De voortgang wordt periodiek aan het Bestuurlijk Overleg van het Platform Economie gemeld.

Wij vertrouwen erop dat met deze brief het belang van een ROM voor de MRA en NHN helder is gemaakt en dat we hiermee stappen zetten in het verder samenwerken en versterken in deze regio. Mochten er nog vragen zijn dan kunnen deze gesteld worden aan het ondersteuningsteam ROM.

Met vriendelijke groet,

Ilse Zaal
Gedeputeerde Economie Noord-Holland

Victor Everhardt
Wethouder Economische Zaken Amsterdam

Strawinskylaan 1779 (WTC, I-toren)
1077 XX Amsterdam

info@metropoolregioamsterdam.nl
www.metropoolregioamsterdam.nl

BIJLAGE 1 – Wat maakt een ROM?

In Nederland zijn er op dit moment 8 ROM's. Hoewel er verschillen zijn qua scope tussen de ROM's kennen ze globaal dezelfde taakgebieden. Onderstaande tabel beschrijft de taakgebieden en toont bij wijze van voorbeeld hoe deze worden ingevuld in Zuid-Holland (als voorbeeld voor de meeste andere ROM's) en hoe deze in de MRA en NHN zijn verdeeld over verschillende organisaties/loketten.

ROM taken*	Uitvoering in Zuid-Holland als voorbeeld voor de meeste andere ROM's	Huidige situatie in de MRA en NHN
Businessdevelopment	InnovationQuarter (IQ) levert breed businessdevelopment en bemenst het loket/toegang voor EU-financiering.	Businessdevelopment in de breedte is niet belegd. Delen van de taken zijn verdeeld over ONHN, PIM Noord-Holland en Horizon.
Investeren en fondsmanagement	IQ levert fondsmanagement voor de fondsen IQ Capital, UNIIQ, ENERGIIQ en het Energietransitiefonds Rotterdam	De bestaande taken zijn verdeeld over diverse zelfstandige fondsen (bijv. het Innovatiefonds, PDENH, AKEF). Er resteert een financieringsgat, zie de vooronderzoeken 'MRA scenario's Invest-NL en 'Routeboek Invest-MRA'.
Internationale acquisitie	IQ verzorgt de internationale acquisitie in samenwerking met NFIA	De taken zijn verdeeld over aib, ONHN en Horizon (niet voor hele MRA).
Rijksregelingen	IQ trekt uitvoering van regelingen zoals de COL	De COL wordt uitgevoerd door een ad-hoc netwerk van partijen
Agendasetting + triple helix (Economic Board Zuid-Holland)	IQ voert secretariaat voor EBZ	Amsterdam Economic Board ONHN

BIJLAGE 2 - Uitwerking basis-ROM

De basis-ROM bouwt voort op het ontwerp zoals initieel gemaakt voor Invest-MRA. Er blijft een expliciete focus op duurzame economische ontwikkeling.

Het ontwerp wordt versterkt door:

- toevoegen taak voor uitvoering van rijksregelingen;
- verbreden scope voor businessdevelopment in lijn met de economische agenda voor de regio
- verbreden scope en ticketsize van het fonds: een deel van de investeringen kan plaatsvinden binnen alle sectoren uit de economische agenda voor de regio (zo lang deze ook een positief effect hebben op de energietransitie of de transitie naar een circulaire economie).

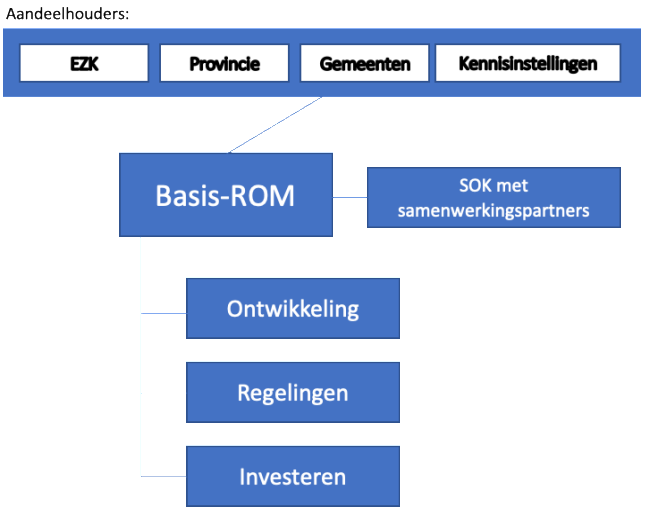

Hiermee wordt de basis-ROM nadrukkelijk gepositioneerd als instrument voor duurzame economische structuurversterking voor het brede mkb.

Strawinskylaan 1779 (WTC, I-toren)
1077 XX Amsterdam

info@metropoolregioamsterdam.nl
www.metropoolregioamsterdam.nl